

K padesátým narozeninám prof. dr. Vladimíra Hudce

Profesor a v současné době děkan fakulty žurnalistiky Karlovy univerzity, RNDr. Vladimír Hudec, je jedním z těch, kteří se zasloužili o velký rozmach československé malakologie po II. světové válce. S jeho jménem se setkáme všude tam, kde se píše o měkkých střední a jihovýchodní Evropy i rozlehlého území SSSR, a proto si připomeneme, že — i když tomu lze stěží uvěřit — oslavil 6. listopadu 1977 své padesátileté životní jubileum.

Jeho osudy jsou příznačné pro generaci, která prožívala své mládí v těžkých letech II. světové války a revolučních zvrátů poválečné doby. Narodil se v Kyjově, kde jeho otec pracoval ve sklárnách po návratu z Dagestánu, kam odešel na výzvu sovětské vlády budovat sklářský průmysl v rámci mezinárodní proletářské pomoci. Do školy začal Vladimír chodit v Mukačevě na Zakarpatské Ukrajině, kam jeho otec odešel za prací po propuštění za stávkou. Zakrátko se však Hudcovi vracejí do Kyjova, kde žijí v dělnické sklářské kolonii. Zde Vladimír od r. 1939 navštěvuje reálné gymnázium; v r. 1944 ho však nasadili na odklízovací práce po bombardování, když odmítl podepsat vynucovaný vstup do Moravcova kuratoria.

V březnu 1945 uprchl a skrýval se pak u partyzána Vintrlíka ve Stavěšicích. Již tehdy jako 17letý se naučil obstojně rusky, takže mohl překládat sovětské letáky rozšiřované za frontou. Po osvobození se okamžitě zapojil do práce v SČM, kde zastával řadu vedoucích funkcí.

Po maturitě se zapsal na přírodovědeckou fakultu brněnské univerzity v oboru přírodopis-zeměpis, kterou absolvoval v padesátém roce. V této době již rozvinul značnou aktivitu na poli žurnalistiky jako spolupracovník Mladé fronty, brněnské Rovnosti a později i jako registrovaný dopisovatel Rudého práva. Uveřejnil v té době kolem 200 článků. Zároveň pokračoval v politicko-osvětové činnosti mezi mládeží. Od počátku 1948 pracuje v různých funkcích v rámci OV KSČ v Kyjově a ve 24 letech se na popud ministra Zdeňka Nejedlého stává pracovníkem jeho sekretariátu a od ledna 1951 pak členem redakce Učitelských novin, kde setrval plných deset let. Z té doby pochází množství článků a materiálů rázu ideologického i teoreticko-žurnalistického, často přetiskovaných i v jiných socialistických zemích.

Přes tuto činnost, která by mnohým stačila zabrat celý čas, si V. Hudec dovedl najít dostatek chvil k vážnému studiu přírodovědeckému. V rámci činnosti na přírodovědecké fakultě, kde byl žákem profesora S. Hraběte, se setkal s měkkými, a to na poměrně nezvyklém místě — totiž se slimáky *Limax flavus* L. v zásilkách potravin. A měkkým zůstal už věrný od počátku padesátých let, kdy se jimi počal zabývat, až do dneška.

Začínal — podobně jako jiní — faunistickým výzkumem různých oblastí tehdy dosud málo prozkoumané Moravy, ať již šlo o malakologicky bohaté a pozoruhodné okruhy krasové nebo o pohoří moravských Karpat. Nezanedbával ani jiné kraje a také se ovšem vracel na rodné Slo-

vácko, na jehož výzkumu má hlavní zásluhu.

Významným mezníkem v Hudcově malakologické práci je období kolem r. 1960, kdy se zaměřuje na výzkum anatomie, především pohlavního ústrojí. Zpracovává zprvu kritické skupiny na čs. území, např. zástupce rodů *Cochlicopa*, *Aegopinella* a *Arion* (podrod *Carinarion*), dále různé po této stránce dosud málo známé druhy, významné pro naši faunu, např. *Spelaeodiscus tatricus* (Hazay), *Perforatella dibothryon* (Kim.), *Trichia bakowskii* [Pol.], *Argna bielzi* [Rssm.] a řadu dalších. Z této doby pocházejí některé zajímavé objevy, např. jižní druh *Oxychilus mortilleti* (L. Pfr) v rezervaci Velkoveský vrch u Neratovic.

Postupně obrací stále větší pozornost i na cizí materiál, především z balkánských zemí, zejména z Bulharska, a také ze Sovětského svazu, hlavně z jeho jižních oblastí, kde žije mnoho dodnes nedostatečně známých druhů. Přechází tím na širší taxonomické problémy a řeší řadu dosud sporných otázek, z nichž mnohé se týkají i naší domácí fauny. Jmenujme v této souvislosti jen revizi evropských druhů rodu *Anisus*, otázky kolem vztahu *Helicopsis striata* (Müll.) a *H. hungarica* (Soós & J. Wagn.), slimáčky rodu *Deroceras*, plovatky ze skupiny druhu *Lymnaea palustris* (Müll.) a další.

Spolupracuje také s jinými čs. malakology, především s J. Brabencem, S. Máchou, J. Vašítkem a také s autorem této vzpomínky, s nimiž vydává řadu prací

nejrůznějšího zaměření. Mimořádný význam má však jeho spolupráce s některými autory ze socialistických zemí, především s gruzínským malakologem Guramem Ležavou, s nímž napsal celou sérii prací o měkkých kavkazské oblasti, a pak s polským systematikem Adolfem Riedelem.

O výsledcích svých malakologických výzkumů zveřejnil Hudec kolem sta větších i menších prací, z nichž mnohé vyšly v zahraničí, především ve známém Archivu für Molluskenkunde. I když tyto spisy dobře zachycují všechny aspekty Hudcovy malakologické práce, přece jen málokdo ví, jaké tisíce hodin strávené většinou po večerech nad binokulárem se za nimi skrývají. Hudec se totiž nikdy nemohl věnovat výhradně zoologii. Byl a zůstává politickým pracovníkem z povolání, zastávajícím řadu významných funkcí, z nichž mnohé vyžadují značného vypětí tvůrčí aktivity. V letech 1961 až 1972 působil v aparátu ÚV KSČ v oddělení školství a vědy, kde se věnoval otázkám ideologickým, zpracovával důležité podklady k dokumentům strany o školství a vykonával řadu dalších funkcí. Za tuto činnost byl několikrát vyznamenán.

Na podzim r. 1972 přechází V. Hudec na fakultu žurnalistiky Karlovy univerzity, kde je jmenován děkanem a profesorem teorie žurnalistiky. S tím souvisí řada jeho nových funkcí a především náročná intenzivní práce na vytvoření koncepce marxisticko-leninské obecné teorie žurnalistiky a na poli historie poválečného vývoje žurnalistiky v ČSSR. Výsledky těchto prací uplatňuje Hudec úspěšně ve své činnosti v Čs. svazu novinářů a v rámci prací Mezinárodní organizace novinářů. V současné době pracuje na velkém souborném díle o žurnalistice, jehož dva svazky již vyšly a další jsou v přípravě. Pro mimořádně velké pracovní vypětí na tomto poli musel v posledních letech Hudec odložit zveřejnění dalších velkých malakologických materiálů, které má rozpracovány.

Jak ukazuje jeho dosavadní životní běh, je náš jubilant vzácným případem pracovníka, který úspěšně zvládl dva zcela odlišné obory a dovedl v malakologii podat výkon profesionála prvního řádu současně s pracovním zatížením politického pracovníka z povolání, které již samo o sobě je vyčerpávající. Přitom si zachoval mimořádnou skromnost a dobrou náladu a vždy si dovedl najít čas k debatám s přáteli „šnekaři“, a to nejen se svými spolupracovníky, ale i s mladými adepty malakologie, kteří se k němu s důvěrou obraceli o radu.

Léta uběhla a práce narostla — v malakologii i v žurnalistice. Přejeme našemu Vládovi, aby tak jako dosud ve zdraví zvládl obojí a přispěl nejen k rozvoji socialistické žurnalistiky, což je dnes jeho hlavní úkol, ale i naší malakologie tím, že zveřejní další ze svých bohatých materiálů, které na to už netrpělivě čekají v zásuvkách jeho pracovního stolu a skříní. Mnoho úspěchů a hlavně zdraví do dalších let!

Vojen Ložek

Živa